

A Kúria gyakorlatából

BERKES BÁLINT

Fundamental Rights Cases of the Curia of Hungary Between 15 April and 15 July 2016

Between 15 April and 15 July 2016, the Curia of Hungary rendered important decisions in respect of the following fundamental rights issues: right to human dignity [Article II of the Fundamental Law], right to freedom [Article IV of the Fundamental Law], right to respect for one's reputation [Article VI of the Fundamental Law], freedom of expression and freedom of the press [Article IX, paragraphs (1)-(2) of the Fundamental Law], freedom to conduct a business [Article XII, paragraph (1) of the Fundamental Law], right to a fair trial [Article XXVIII, paragraph (1) of the Fundamental Law], presumption of innocence [Article XXVIII, paragraph (2) of the Fundamental Law] and right to seek remedy [Article XXVIII, paragraph (7) of the Fundamental Law].

A Kúria ítélező tanácsai 2016. április 15-e és 2016. július 15-e között az Alaptörvény alapvető jogokat és kötelességeket szabályozó *Szabadság és felelősség* című fejezetéhez kapcsolódóan több alapjog érvényesülését is vizsgálták, így döntéseket hoztak az emberi méltósághoz, a személyes szabadsághoz és a jó hírnévhez való jogot, a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadságát, a vállalkozáshoz való jogot, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, az ártatlanság vélelmét és a jogorvoslathoz való jogot érintő ügyekben.

Az emberi méltósághoz, a személyes szabadsághoz és jó hírnévhez való joggal, valamint azokhoz kapcsolódóan a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal [az Alaptörvény II., IV. és VI. cikke, valamint XXVIII. cikkének (1) bekezdése] a Kúria egy személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perben foglalkozott.

A felperes keresetében többek között kérte a jó hírnevének, személyes szabadságának, emberi méltóságának és a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmének megállapítását, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a perbeli napon megtartott tárgyalásra az alperesi büntetőbíróság jogszabálysértő módon rendelte el rendőri elővezetését.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése esetén alkalmazandó anyagi jogi következményt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) nem tartalmaz. A tisztességes eljáráshoz való jog követelménye a büntetőeljárásban az Alaptörvény

XXVIII. cikkének (1) bekezdése alapján érvényesül, amely az ítélkezési gyakorlat szerint elsősorban az állam által nyújtandó garanciákkal szemben támaszt követelményeket, az ember személyiségéből fakadó, védendő érték hiányában azonban személyiségi jogként nem ismerhető el. Ezért a személyhez fűződő jog megsértése miatt előterjesztett kereset alapján a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésének megállapítása iránt előterjesztett kereset alaptalan. A személyhez fűződő jog, ezen belül az emberi méltóság megsértésének megállapítására az eljárási szabálysértés csak akkor adhat alapot, ha azt a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt követték el. A felperes nem hivatkozott arra, hogy kifejezetten a személyére tekintettel került sor jogellenesen az elővezetésére. A felperessel szemben alkalmazott elővezetés abban az esetben lehetne alkalmas a személyes szabadsághoz fűződő jog megsértésére, ha az elővezetés jogellenessége megállapítható lenne. Az ítélkezési gyakorlat szerint ugyanakkor a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt szerepénél fogva nem alkalmas más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, a személyiségi jogi per nem szolgálhat általános vagy különös jogorvoslati fórumként. A személyhez fűződő jog megsértése iránti perben eljáró bíróság nem véleményezheti a közhatalmi tevékenység, a büntetőeljárás törvényességét, azt nem bírálhatja felül. A felperesnek az előállítás foganatosításával kapcsolatos körülményekre vonatkozó hivatkozásai az alperesi bírósággal szemben nem érvényesíthetők, a felperesnek ugyanakkor az előállítás foganatosításával összefüggésben a büntetőeljárás során panasza nem volt.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, tartalmilag annak hatályon kívül helyezése és a keresetének való helyt adás érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint jogszabályt sértve állapították meg az eljáró bíróságok az alperes részéről a jogellenesség hiányát. A büntetőügyben eljáró bíróság a Be. 550. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés figyelmen kívül hagyásával, jogellenesen rendelte el az elővezetését. A személyes szabadsághoz való jog az Alaptörvényben és az Emberi Jogok Európai Egyezményében is garantált alapjog, amely objektív, felróhatóságtól független felelősségen alapul. Ezért téves a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy az előállítás önmagában még annak esetlegesen jogellenes volta esetén sem minősül személyiségi jogsérelemnek.

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét részben megalapozottnak találó részítéletében a következőket állapította meg. Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy az elővezetés elrendelése a jó hírnév sérelmét nem teszi megállapíthatóvá. Tartalmilag azt is helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy az alperes terhére rótt cselekmény az emberi méltóság megsértésének megállapítására nem ad alapot, miután a perben nem merült fel adat arra, hogy a kifogásolt eljárási cselekményre a felperes személyére tekintettel, a személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt került sor. Tévesen kifogásolta a felperes a kioktatás elmaradását arról, hogy a jogellenes előállítás mennyiben érintette személyiségének lényegi tulajdonságait. Mindezekre tekintettel jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet, hogy a jó hírnév és az emberi méltóság megsértésének megállapítására és jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló kereset alaptalan.

Nem értett egyet ugyanakkor a Kúria az eljáró bíróságoknak a személyes szabadság jogellenes korlátozásának megállapítására irányuló kereseti kérelmet elutasító álláspontjával. Általában helytállóan hivatkoztak az eljáró bíróságok arra, hogy a személyhez fűződő jog miatt indult per nem szolgálhat más perben elbírált jogvita tekintetében további jogorvoslati fórumként, a személyiségi jogi perben nem bírálható felül más hatósági vagy bírósági eljárás tárgyát képező döntés helyes vagy helytelen volta. A perbeli tényállás szerint a felperes büntetőügyében eljáró alperes a tárgyalás mellőzésével meghozott határozatot követően a felperes kérelmére tartott tárgyalást. Az alperes az elővezetés elrendeléséig négy alkalommal tűzött ki tárgyalást és halasztotta azt el, többségében a felperes előzetesen bejelentett halasztás iránti kérelmére. Amennyiben a felperes távolmaradásának hivatkozott okát az alperes alaposnak találta, úgy a Be. 69. § (1) bekezdése alapján az elővezetés elrendelésének nem volt helye. Amennyiben a távolmaradást az alperes nem tekintette kimentettnek vagy alapos okkal igazoltak, úgy a Be. 550. § (2) bekezdésében foglaltak megsértésével rendelte el a felperes elővezetését ahelyett, hogy a felperes tárgyalás tartása iránti kérelmét a jogszabály kötelező rendelkezésénél fogva visszavontnak tekintette volna. Az alkalmazandó jogszabály egyértelmű, mérlegelést nem engedő rendelkezésével szemben a személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazása olyan súlyos jogalkalmazási tévedésnek minősül, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 76. §-a alapján a személyes szabadság jogellenes korlátozása miatt a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítását megalapozza (a Kúria Pfv.IV.20.185/2016/7. számú részítélete).

A véleménynyilvánítás és a sajtó szabadságának [az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdése] érvényesülését a Kúria három ügyben vizsgálta.

Az első ügyben a felperesi megyéspüspök az elsőfokú bíróság által 13 pontban összegzett keresetében sajtó-helyreigazításra kérte kötelezni a nyomtatott és az internetes változatban is az alperesi sajtóorgánum szerkesztőségét. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének részben helyt adott, a felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet ellen kizárólag a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet keresetének részbeni elutasításával kapcsolatban. A Kúria a felülvizsgálattal támadott jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Kúria határozatának indokolásában kifejtette, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmáról, terjedelméről és esetleges korlátainak kiterjedéséről legrészletesebben az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatának indokolása rendelkezik. Ez alapelveként rögzíti, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog olyan kiemelt fontosságú alkotmányos alapjog, amely csak kivételesen indokolt esetben korlátozható. Ez a jog a szabad véleménynyilvánítás lehetőségét biztosítja, és az nem a kifejtett vélemény tartalmára vonatkozik. Amennyiben tehát a bíróság egy-egy kitélt véleménként értékeli, nem annak érték- és igazságtartalmáról foglal állást, mert az nem a feladata. Az Alkotmánybíróság e határozatának indokolása részletesen foglalkozik az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó gyakorlatával.

Abból kiemeli azt, hogy a közéleti szereplőknek az átlagosnál jobban kell túrniuk a személyükkel kapcsolatban kifejtett véleményt. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, függetlenül a kifejtett vélemény érték- és valóságtartalmától. A határozat indokolása értelmében közügyekben helye van adott esetben a téves értékeléseknek is. A közügyek, a közéleti kérdések vitatásához ugyanis alapvető alkotmányos érdek fűződik, függetlenül a kifejtett vélemény helytállóságától. A véleménynyilvánítás szabadságának korlátja mások személyiségi joga mellett az is, hogy jogilag tilos a tudatosan valótlan tényállítások megtétele, a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot is csak felelősséggel lehet gyakorolni. Mindezen általános szempontok mellett végezte el a konkrét vizsgálatot a Kúria a jogerős ítéletben elutasított helyreigazítási kérelmek vonatkozásában. A felperes megyéspüspökként egyértelműen közéleti szereplőnek minősül.

Helytállóan, okszerű mérlegeléssel állapította meg a jogerős ítélet azt, hogy a helyreigazítás szövegének meghatározásánál az elsőfokú bíróság mindenben betartotta a PK 15. számú állásfoglalásban számára biztosított megfogalmazási lehetőségeket. A helyreigazítás tartalmát az eljáró bíróságok helytállóan értékelték, abban tévedés vagy félreértelmezés nem volt megállapítható külső objektív értékelés szerint. Helytállóan és okszerűen döntöttek az eljáró bíróságok akkor, amikor az elutasított kereseti kérelmek vonatkozásában arra a következtetésre jutottak, hogy azok alapvetően a cikk szerzőjének, illetve a nyilatkozó személyeknek a véleményét rögzítették a felperes tevékenységével kapcsolatban. A cikkben nem volt olyan tételes állítás, amely arra vonatkozott volna, hogy a vagyon kezelése során a felperes tételes jogi szabályokat sértett volna meg. Véleménynyilvánítás szintjén a Kúria szerint is megfogalmazható olyan álláspont, hogy az egyházmegyében a vagyonkezeléssel kapcsolatos pályázati lehetőségek kapcsán a ténylegesen alkalmazottól eltérő gyakorlatot is lehetett volna folytatni. Amint arról már a korábbiakban a Kúria említést tett, a vélemények helytállóságát, megalapozottságát érdemben nem lehet vizsgálni. A felperes politikai kapcsolataira, illetve szimpátiáira való utalás ugyancsak véleménynyilvánításnak minősül, ezt is helytállóan minősítették az eljáró bíróságok. Szabadon kifejezhető olyan vélemény is, hogy egy katolikus egyházmegye tekintetében nem feltétlenül elsődleges feladat a footballstadionok építésében való részvétel.

Összességében tehát megállapítható volt, hogy az eljáró bíróságok a felülvizsgálattal érintett körben helytállóan utasították el a felperes keresetét, ebben a körben jogszabálysértést nem követtek el. Az eredeti kérelemben foglaltakhoz képest kibővített értelmezésre a peres eljárásban a sajtó-helyreigazítás speciális szabályai között nincs lehetőség. A helyreigazítási perben az eljáró bíróságoknak nem az esetleges jó hírnevet sértő jelleg vizsgálata a feladata, hanem annak megállapítása, hogy van-e olyan valótlan tényállítás, illetve feltűntették-e a való tényeket olyan hamis címben, amely az eredeti kérelemben foglaltak szerint helyreigazításra adhat alapot. Amennyiben a felperes úgy ítéli meg, hogy egyéb személyiségi jogai sérültek a cikk kapcsán, akkor igényét általános személyiségi jogi perben érvényesítheti, a sajtó-helyreigazítási igény érvényesítésének azonban a korábban részletezett korlátai fennálltak. A cikk

címe egyértelműen véleménynyilvánításnak, értékelésnek minősül, annak helyreigazítására a Kúria szerint sincs lehetőség. Annak kinyilvánítása, hogy a szerző szerint valaki bajban van, egyértelműen értékelésnek, minősítésnek számít (a Kúria Pfv. IV.20.165/2016/5. számú ítélete).

A második ügyben a perbeli tényállás szerint a rendőr-szakszervezetek által 2011 májusában szervezett demonstráció idején a hivatásos rendőr felperesek közül a II. és IV. rendű felperesek a Belügyminisztérium épületének biztosításában vettek részt a Széchenyi István téren, az I. és III. rendű felperesek a Kossuth téren láttak el egyenruhában szolgálatot. Az alperes fotóriportere a felperesekről a helyszínen fényképfelvételeket készített, amelyhez a felperesek hozzájárulását nem kérte. Az alperes által üzemeltetett internetes hírportálon 2011. május 6-án megjelent cikkhez tartozó képgalériában a felpereseket egyedileg felismerhető módon jelenítették meg a fényképfelvételek. A felperesek keresetükben kérték megállapítani, hogy az alperes azzal, hogy egyedileg felismerhető képmásukat a hozzájárulásuk nélkül közzétette, megsértette a képmás védelméhez fűződő személyiségi jogukat. Kérték az alperes eltiltását a további jogsértéstől és nyilvános elégtétel adására kötelezését. Az alapeljárásban eljáró első- és másodfokú bíróság a felperesek keresetének helyt adott, a Kúria felülvizsgálati bírósággént a felülvizsgálattal támadott jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Az alkotmányjogi panasz folytán eljáró Alkotmánybíróság a 28/2014. (IX. 29.) AB határozatával megállapította, hogy a jogerős ítélet alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette. A Kúria végzésével ezt követően megállapította, hogy az Alkotmánybíróság határozatának következtében a Kúriának az alapeljárásban hozott felülvizsgálati ítélete a felek közötti jogvita tekintetében joghatás kiváltására nem alkalmas. A Kúria az Alkotmánybíróság határozata alapján a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ismételten helybenhagyta. A másodfokú bíróság elvi élel rögzítette, hogy az Alkotmánybíróság határozatában foglaltakra és a Kúria iránymutatására is figyelemmel a pert elsősorban a felperesek által érvényesített jogok magánjogi szabályai alapján szükséges eldönteni. Az alapjogok érvényesülésének magánjogi jogviszonyokban való vizsgálata a közvetett horizontális hatály elismerése esetében sem teszi szükségtelenné az eredeti kereset szerinti állásfoglalást. Kifejtette, hogy a perbeli tényállásnak a Ptk. 80. § (1) és (2) bekezdése alapján történő megítélése során az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a felperesek képmáshoz fűződő személyiségi jogainak megsértésére. Az elsőfokú bíróság a jogvitát a polgári jogi szabályok megfelelő alkalmazásával elbírált, azt a másodfokú bíróság jogszerűnek minősítette. Az Alkotmánybíróság a határozatában a felülbírálatot azért minősítette alaptörvény-ellenesnek, mert az csak a fenti értékelést tartotta szem előtt, a jelenkor eseményeiről való szabad tájékoztatáshoz fűződő, a sajtószabadság alapjogából következő jogosultságot azonban nem. Ebből következően a felperesek képmáshoz fűződő személyiségi jogainak érvényesítése és az alperes által gyakorolt sajtószabadság alapjoga közötti konfliktust kellett megítélni. A felperesek mint rendőrök ugyan nem közszereplők, hanem közhatalmat gyakorló, államhatal-

mi tevékenységet végző személyek. Ez a státusz azonban a felperesek személyiségi jogainak érvényesítését nem zárja ki. Másfelől a közhatalmat gyakorlók személyiségi jogvédelmének korlátozott volta a jogállami intézmények ellenőrzési lehetősége miatt szükséges. Az ellenőrzési funkció akkor tölti be a szerepét, ha a közhatalmat gyakorló személy közérdeklődésre számot tartó, közösséget érintő tevékenységi mozzanataival kapcsolatos. A perbeli esetben az alperes által dokumentált tevékenység a demonstráción való jelenlét ténye. A felperesek igazgatási és biztonsági feladatokat láttak el a helyszínen. Az ilyen tevékenység végzése mellett a képmásuk közlésével az emberi méltóság sérthetlenségéből levezethető magánszférájuk oltalma nyilvánvalóan nem sérült. A saját személyiség kifejeződése feletti rendelkezési jogosultság azonban még a köz érdekében végzett tevékenység idején is fennmarad. Az ember legbensőbb lényegéhez szorosan hozzá tartozik, hogy saját testével, arcával maga rendelkezzen. Az önrendelkezési jog és a sajtószabadság gyakorlásának összemérése során azt kellett értékelni, hogy a sajtó a felperesek jogosultságait milyen okból hagyta figyelmen kívül, mi volt az a cél, amely érvényesülésének biztosításához a személyiségi jog korlátozása felmerülhetett. Az alperes a rendvédelmi dolgozók tüntetéséről közölt képes és szöveges beszámolóval egy jelenkori eseményről tudósított, azonban az ilyen eseményekről való tudósítás sem lehet korlátlan. A demonstráció nyilvánvalóan közérdeklődésre tartott számot, azon azonban a felperesek jelenléte és dokumentált cselekvéseik nem voltak olyan jelentőségűek, amelyre tekintettel a képmásvédelemmel kapcsolatos rendelkezési jog háttérbe szorulhatott. Ezért nem sérült az Alkotmány 61. § (3) bekezdésében foglalt, közügyekkel kapcsolatos megfelelő tájékoztatáshoz való jog. Az alapjogok összeméréseinek eredményeként a másodfokú bíróság az egyedi eset körülményeit úgy ítélte meg, hogy a sajtószabadság alapjoga attól nem szenved sérelmet, ha a felperesek képmáshoz fűződő jogának biztosítása az adott esetben elsőbbséget élvez. A sajtó tájékoztatási kötelezettségét az ábrázolt eseményre is figyelemmel nem korlátozza, ha a felpereseket egyedi beazonosításra nem alkalmas módon mutatja.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a kereset elutasítása, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozathozatalra utasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint az Alkotmánybíróság által a jogerős ítélet megsemmisítését követő eljárásban a másodfokú bíróság ítélete ismét az alperes alkotmányos alapjogainak sérelmét okozta. Az Alkotmánybíróság azért minősítette alapjogsértőnek a felülvizsgált határozatot, mert az aránytalanul korlátozta az alperes hírportál sajtószabadsághoz fűződő alkotmányos alapjogát. A rendes bíróság a megismételt eljárása során nem juthat ezzel ellentétes következtetésre. Ezzel szemben a másodfokú bíróság úgy határozta meg a feladatát, hogy a rendes bíróságot az alkotmánybírósági határozat csupán az érintett alapjogok közötti arányossági mérlegelés lefolytatására kötelezi, de a mérlegelés eredménye tekintetében a bíróságot szabadság illeti meg. Azzal, hogy a másodfokú bíróság ítéletében eltért az alkotmánybírósági jogértelmezéstől, megsértette az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 43. § (3) bekezdését, továbbá nem orvosolta az Alkotmánybíróság által megállapított alapjogsértést,

hanem újból elkövette azt. Egy közérdeklődésre számot tartó rendezvényről készített, rendőröket is ábrázoló tudósítás a közügyekről való tájékozódást és a közügyek vitathatóságát szolgálja. Jelentős társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy az államhatalom képviselőjeként eljáró, közhatalmat gyakorló rendőrök munkája a nyilvánosság számára bemutatható legyen. A sajtó a rendőrség felett akkor tudja ellenőrző feladatát ellátni, ha a rendőrök tevékenységéről indokolatlan és aránytalan korlátozások nélkül tudósíthat. Ennek részét képezi, hogy a sajtó a tudósításhoz a rendőrök képmását is felhasználhassa. Ha a rendőrök a közfeladatok ellátása során a nyilvánosság kontrollján kívülre kerülnek, az jelentősen megnehezíti a közfeladatot ellátó szervek munkájának társadalmi ellenőrzését és a sajtó munkáját. Ha a rendőrnek nincs arca, elvész a közhatalom felelőssége és bizonytalanná válik a személyes felelőssége. Az adott esetben a rendezvény biztosításában feladatot ellátó, közhatalmat gyakorló rendőrök a személyiségi jogok tekintetében nem kezelhetők egyformán az ilyen minőséggel nem rendelkező átlagemberekkel. A rendőr közhatalmi minőségével kapcsolatos véleménynyilvánítás során, ha a közfeladatának ellátása közben róla készült fénykép a nyilvánosság számára láthatóvá válik, nem hivatkozhat a magánszférájának védelmére. Ezért a közfeladatot ellátó rendőr képmása a hozzájárulása nélkül is nyilvánosságra hozható. A közhatalom gyakorlása önmagában megalapozza a személyhez fűződő jog szűkebb védelmét, függetlenül attól, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezés csak a közszereplők esetében teszi lehetővé a képmás hozzájárulás nélküli közlését. Az adott esetben a felvételek készítésére és közzétételére nem visszaélészerű és nem is sértő módon került sor. A rendőrök képmásának az internetes hírportálon való közzététele nem sértette sem az emberi méltóságukat, sem a magánszférájukat. A fényképfelvételek a közfeladatuk ellátását ábrázolták, nem álltak semmilyen összefüggésben a magánéletükkel. A fényképek közzétételével az alperes jóhiszeműen járt el, és nem lépte át az újságírói szabadság határait. Minderre tekintettel az alperes elmarasztalása aránytalan beavatkozást jelent a sajtó és a véleménynyilvánítás szabadságába.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta megalapozottnak, és a jogerős ítéletet – indokaival teljes mértékben egyetértve – hatályában fenntartotta. Határozatának indokolásában nem értett egyet az alperes azon felülvizsgálati álláspontjával, mely szerint az alkotmányjogi panasz alapján eljáró Alkotmánybíróság által a bírósági határozat megsemmisítése esetén az újból lefolytatandó bírósági eljárásban eljáró rendes bíróságnak már nincs mérlegelési és jogértelmezési szabadsága, mert a döntés alaptörvény-ellenesnek minősítése olyan mérlegelés eredménye, amelytől a rendes bíróság nem juthat ellentétes következtetésre. A Kúria nem értett egyet az alperes azon felülvizsgálati álláspontjával, hogy a közhatalom gyakorlása önmagában megalapozza a személyhez fűződő jog szűkebb védelmét. Az egyén autonómiájához szorosan tartózó önrendelkezési jog, ezen belül a képmás védelméhez fűződő jog nem korlátozható csupán az emberi méltóságot sértő, megalázó helyzetekre pusztán azon az alapon, hogy az érintett személy a feladatát közhatalmi tevékenység keretében látja el. Számos foglalkozási ágban látnak el közhatalmi tevékenységet nyilvánosság előtt, közterületen, hivatalokban. Általában fel sem merül, hogy a közigazgatási

apparátusban a munkaköri feladatát ellátó, közhatalmi jogosítványokkal felruházott hatósági ügyintéző vagy az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek képmása a hozzájárulásuk nélkül nyilvánosságra hozható. Nincs indoka a számos foglalkozási ágat felölelő közhatalmi tevékenységet ellátó személyek széles rétegéből a rendőri hivatásrend kiemelésének és a szolgálatot teljesítő, munkáját végző rendőr személyhez fűződő jogának automatikus, szinte mérlegelés nélküli korlátozásának önmagában még azon az alapon sem, hogy esetenként a feladatát a közterületen, a nyilvánosság előtt, akár tömegrendezvényen látja el. Az Alkotmánybíróság hivatkozott határozatában kifejtettek szerint a nyilvános helyen készült, nem sértő, az érintett személyt tárgyilagosan ábrázoló felvétel általában nyilvánosságra hozható engedély nélkül, ha az a közérdeklődésre számot tartó eseményhez kapcsolódik, a jelenkor eseményeiről való szabad tájékoztatáshoz kötődik. Vizsgálандó szempontként írta elő ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy az érintett személy képmása, ennek nyilvánosságra hozatala a jelenkor történéseinek bemutatása, illetve a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás körébe tartozik-e. Vitathatatlan, hogy a perbeli esetben a sajtó a rendvédelmi szakszervezet tüntetéséről mint közérdeklődésre számot tartó eseményről tudósított. A perben az sem volt vitás, hogy a felperesek rendőri hivatása a közszereplői minőséget nem alapozza meg.

A Kúria annyiban egyetértett a felülvizsgálati állásponttal, hogy a sajtó az ellenőrző feladatát akkor tudja ellátni, ha az államhatalom képviselőjeként eljáró, közhatalmat gyakorló rendőrök munkáját is bemutatja, amelyhez esetenként a rendőr képmása is felhasználható, mert az azonosíthatóság az azonosító számmal ugyan ellátott, de arctalan rendőr esetében az állampolgárok részéről nem valósulhat meg. Az Alkotmánybíróság a hivatkozott határozatában elvi élel rögzítette, hogy a rendőri intézkedésről készült képfelvétel akkor hozható hozzájárulás nélkül nyilvánosságra, ha az nem öncélú, vagyis az eset körülményei alapján a tájékoztatás a jelenkor eseményeiről szóló vagy a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó, közügyeket érintő képi tudósításnak minősül. Ennek megfelelően foglalt helyesen állást a másodfokú bíróság is annak elvi megállapításával, hogy a sajtó ellenőrzési funkciója akkor tölti be a szerepét, és akkor indokolt a személyiségvédelemmel szemben a kiemelt szerepének hangsúlyozása, ha az a közhatalmat gyakorló személy közérdeklődésre számot tartó, közösséget érintő tevékenységi mozzanataival kapcsolatos. A Kúria megítélése szerint a szolgálatot teljesítő rendőr képmásának hozzájárulása nélkül történő nyilvánosságra hozatala akkor marad a jelenkor történéseinek bemutatása, illetve a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás keretén belül, ha az az esemény hű illusztrálásához tartozik és a konkrét cselekvőség indokoltá teszi, ezáltal a fényképfelvétellel közölt tartalom a tudósítás tárgyát képező eseménnyel összefüggő, hírtékké információt hordoz. Az Alkotmánybíróság hivatkozott határozatában előírt szempontoknak megfelelően helyesen jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az adott esetben a személyhez fűződő jog, ezen belül a képmás védelméhez fűződő jog – jogsértés megállapítását kizáró – korlátozása nem volt indokolt.

A per tárgyává tett fényképfelvételek konkrét cselekvőség nélkül, a felpereseknek csupán a jelenlétét mutatják be, amely nem vitásan hozzá tartozik az eseményről szóló valóság-hű tájékoztatáshoz. A fényképfelvételeken ábrázolt rendőri jelenlétből lényegében azonban az sem derül ki, hogy hol készültek, illetve mi az elkészítés és a nyilvánosságra hozatal célja. Nincs közvetlen összefüggés a tudósítás tárgyát képező esemény és a rendőrök egyedi beazonosítására alkalmas módon, arcképmásukkal történő megjelenítése között. Ilyen körülmények között a sérelmezett ábrázolási módot semmilyen társadalmi igény nem indokolja. A dokumentált fényképfelvételek semmilyen többletinformációt nem nyújtanak ahhoz a köztudomású tényhez képest, hogy a rendvédelmi szakszervezetek tüntetésén – mint általában a tömegrendezvényeken, demonstrációkon – szolgálatot teljesítő rendőrök biztosították a helyszínt. Az egyedi beazonosításra alkalmas fényképfelvételeknek az eseményről tudósító, közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás szempontjából jelentősége nincs. Ezért a perben kifogásolt képfelvételeknek a szolgálatot teljesítő rendőrök arcképmásával való nyilvánosságra hozatala öncélú. Mindezekből következően a másodfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a véleménynyilvánítás, a sajtó- és a szólásszabadság jogát a munkaköri kötelezettségüket egyenruhában teljesítő rendőrökről készült fényképfelvétel arcképmásukkal történő nyilvánosságra hozatalához az érintett személy hozzájárulásának megkövetelése nem sérti (a Kúria Pfv.IV.20.121/2016/3. számú ítélete).

A harmadik ügyben a felperesi püspöki helynök keresetében sajtó-helyreigazítás közlésére kérte kötelezni az alperesi sajtóorgánum szerkesztőségét. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben találta alaposnak. A felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Kúria ítéletének indokolásában hivatkozott arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának II. pontja értelmében a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. A III. pont értelmében véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, gazdasági, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában ugyancsak nem lehet helyreigazítás alapja. A következőes bírói gyakorlat szerint az értékelésnél ezek alapján nem az egyén szubjektív sértettségérzéséből kell kiindulni, hanem a bíróságnak egyfajta külső, objektív szemléletet kell alkalmaznia. A perbeli esetben a felperes saját előadása szerint az történt, hogy a kérdéses számítógépet az általa képviselt egyházi hatóság nevében magához vette abban a hiszemben, hogy az a perbeli plébánia tulajdonát képezi. Az illetékes rendőrkapitányságon tett tanúvallomásaiban ezt a cselekményt a szó köznapi és nem büntetőjogi értelmében saját maga minősítette a számítógép lefoglalásának. E kifejezés saját általi használata a Kúria szerint ténybelileg is megfelelt a valóságnak. A cikk adott részének szö-

vegösszefüggése sem keltett olyan látszatot, hogy a felperes ezt a magatartást olyan módon gyakorolta volna, hogy erőszakkal, fenyegetéssel vette volna el a számítógépet a perbeli személy birtokából. A közlés nem jelent semmivel többet annál, minthogy az általa képviselt egyházi hatóság nevében a felperes a készüléket magával vitte abból a célból, hogy megismerje az ott tárolt adatok tartalmát. Ehhez képest a jogerős ítélet megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy ez a kifogásolt állítás valós tartalmú, ezért helyreigazításnak ebben a tekintetben nincs helye (a Kúria Pfv. IV.20.529/2016/5. számú ítélete).

A vállalkozáshoz való jog [az Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdése] kérdésköre a Kúria előtt egy népszavazási ügyben előterjesztett felülvizsgálati kérelem kapcsán merült fel.

A népszavazási kezdeményezés szervezője mint kérelmező 2015. december 21-én aláírásgyűjtő ívet nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (Nsztv.) 3. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából, melyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért Ön azzal, hogy összeférhetetlenség miatt ne vehessen részt közbeszerzési eljárásban ajánlattevőként, résztvevőként, alvállalkozóként vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként a miniszterelnök Ptk. 8:1 § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója tulajdonában álló szervezet?” A Nemzeti Választási Bizottság határozatával az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta. A határozat szerint többek között az a széles körű korlátozás, amely nincs tekintettel sem a gazdasági társasági formára, sem az érintett széles alanyi körre, sérti az érintetteket megillető, az Alaptörvényben biztosított vállalkozáshoz való jogot, illetve az Alaptörvény azon rendelkezését, mely szerint Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a szabad vállalkozáson alapszik. Így tehát a kérdés alapján az Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott vállalkozáshoz való jog mint alapjog lényeges tartalmát sértő vagy korlátozó jogalkotási kötelezettség keletkezne. Lehetetlenné válna jogalanyok számára a vállalkozóvá válás, a vállalkozáshoz való jog gyakorlása.

A határozattal szemben a kérelmező felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához. Álláspontja szerint az Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdéséből nem következik még egy meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás gyakorlásához való alanyi jog sem. A hitelesítésre benyújtott kérdés nem érinti semmilyen formában egy meghatározott foglalkozás vállalkozási formában való gyakorlását, illetve annak jogi formáját sem, mindössze a közbeszerzéseken való részvételből zárna ki egy meghatározott alanyi kört. Eredményes népszavazás esetén is minden további nélkül kezdenének vagy folytathatnának bármilyen vállalkozási tevékenységet az alanyi kör tagjai. Tehát a kérdés nem irányult az Alaptörvény XII. cikke (1) bekezdésének módosítására, ilyen értelemben sem jelent tiltott tárgykört.

A Kúria megállapította, hogy a kérelmező felülvizsgálati kérelme nem megalapozott. Indokolásában kifejtette, hogy az aláírásgyűjtő ív az Nsztv. 9. § (1) bekezdése

alapján a kérdés-egyértelműség körében nem volt hitelesíthető, így részben eltérő indokkal a Nemzeti Választási Bizottság határozatát helybenhagyta, és a felülvizsgálati kérelemben foglalt, a vállalkozás szabadságának alkotmányos érintettségével összefüggő egyéb indokok érdemi vizsgálatát szükségtelenség okán mellőzte (a Kúria Knk. IV.37.133/2016/4. számú végzése).

A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése] kapcsán a Kúria egy kártérítési perben tett megállapításokat.

A felperes a kártérítési keresetét jogerősen elutasító másodfokú bírósági ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében súlyos eljárási szabálysértésnek tartotta, hogy az eljárást másodfokon az ügy törvényes bírójától szabálytalanul elvonták. A másodfokú bírói tanács egyik tagjaként eljáró bíró eredetileg a helyi szinten eljáró fővárosi kerületi bíróság elsőfokú bírója volt. A másodfokú tárgyaláson kaptak arról szóbeli tájékoztatást, hogy időközben az illetékes törvényszékre kinevezték. Az eredeti ügyelosztási rendben kijelölt 6.Pf. szám alatt tárgyaló ítéletábrlai tanácstól került az ügy elvonásra és kiszignálásra. Hivatkozott e körben a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 8. § (2) bekezdésében foglaltakra. A tárgyalási-ügyelosztási rendtől eltérően az ügyfél által előre nem megállapítható módon olyan, formálisan az ítéletábrla nevében eljáró tanács került kirendelésre és járt el az ügyben, amelynek ítélkező bírái másodfokú tanácsként a fellebbezéssel hozott határozatot hozó bíróságon működnek, amivel sérültek az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésének és a Bsz. 8-11. §-ának rendelkezései, azaz a jogorvoslatot elbíráló bíróságok intézményi függetlenségének és pártatlanságának alapelve.

A Kúria a felülvizsgálattal támadott jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Határozatának indokolásában kifejtette, hogy azok az elvek, amelyek az Országos Bírósági Hivatal elnökének ügyáttételi jogkörére és annak gyakorlatára vonatkoznak, álláspontja szerint megfelelően alkalmazandók olyan esetekben is, amikor nem az ügyet teszik át más bíróságra, hanem más bíróság tagjait vagy egy meghatározott tanácsot rendelnek ki egy adott ügy, illetve ügyek bizonyos csoportjának elbírálására egyedi jelleggel vagy meghatározott időre. Ugyanis a bíró vagy a teljes tanács kirendelése sem eredményezheti a függetlenség és a pártatlanság elve megsértésének látszatát. Az, hogy a kirendelt tanács szerepel az ítéletábrla ügyelosztási rendjében, amely a felek számára garanciális jelentőségű, transzparens módon előre jelzi, hogy mely ügyek mely tanácshoz tartoznak. Ebben az esetben azonban ez nem érvényesült, ami elvileg sértheti az előreláthatóság követelményét és a pártatlanság sérelmének látszatát keltetheti. Ugyanakkor a perbeli esetben megállapítható volt, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke 304/2015. (VII. 3.) OBHE határozatával rendelte ki az – egyébként a Fővárosi Törvényszékre beosztott – perbeli ügyben eljáró tanács tagjait 2015. július 10-től 2016. február 29-ig a Fővárosi Ítéletábrlára, a Fővárosi Törvényszéken folytatótt eredeti ítélkezési tevékenységük alóli mentesítéssel. Ez a határozat és a kirendelt tanácshoz megküldött ügyek ügyszáma a Fővárosi Ítéletábrla honlapján mindenki számára elérhető volt. A felperes 2015. augusztus 5-én a fellebbezési eljárásban

előterjesztett eljárásai kifogásában leírtak szerint ismerte is ezt az OBHE határozatot. Ebben a beadványában maga nyilatkozta, hogy a fellebbezési eljárásban eljáró tanács személyi függetlenségét, pártatlanságát illető aggály nem merült fel. Mindezekből következően a konkrét ügyben sem az előreláthatóság, sem a pártatlanság követelménye nem sérült, a hivatkozott eljárás szabálysértésnek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, így az nem eredményezhette a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését (a Kúria Pfv.IV.20.118/2016/6. számú ítélete).

Az ártatlanság vélelmével [az Alaptörvény XXVIII. cikkének (2) bekezdése] a Kúria egy személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perben foglalkozott.

A felperes keresetében az ártatlanság vélelméhez és a jó hírnévhez fűződő személyiségi jogai megsértésének megállapítását, az alperesek elégtétel adására, valamint nem vagyoni kárának egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte. Kereseti álláspontja szerint az I. rendű alperes azzal a közléssel, hogy 22 ember megölését tervezte, valamint vélekedésével, miszerint már nem tudhatjuk meg, vajon azt végrehajtotta volna-e, valótlannal, tényként közölte, hogy a bűncselekményt elkövette, azzal pedig, hogy ő is megírta a tervezett tettetéről az elképzeléseit az interneten, ugyancsak azt állította, hogy ő ugyanolyan elkövető, mint azok, akik tetteiket az interneten kommunikálták, emellett azt is valótlannal állította, hogy az interneten írásait közzétette volna. A II. rendű alperes pedig azt a való tény, hogy ellene emberölés előkészülete miatt büntetőeljárás van folyamatban, abban a hamis színben tüntette fel, mintha a terhére rótt bűncselekményt el is követte volna, illetve beletartozna azon elkövetők kategóriájába, akik fegyverrel követnek el sok ember sérelmére emberölést világszerte.

Az első- és másodfokú bíróság a keresetet elutasította. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes személye nevének rövidítéséből a korábban megjelent sajtóközlemények alapján az őt név szerint nem ismerők körében is beazonosítható volt, ezért személyhez fűződő jogai védelmében felléphetett. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (2) bekezdésében, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezménye tisztességes tárgyaláshoz való jogról szóló 6. cikkének (2) bekezdésében deklarált ártatlanság vélelme a büntető-, illetve az egyéb bírósági, hatósági eljárások keretein belül értelmezhető, személyhez fűződő jogként nem érvényesíthető. A személyiségi jogok körébe a személyiséghez tapadó értékminőség, autonómia biztosítása és a személyiség szabad kibontakozásának védelmét szolgáló jogok tartoznak. Ezért amennyiben a védendő érték nem közvetlenül az emberből fakad, úgy az személyiségi jogi eszközökkel nem védhető. Ez a felperes által érvényesített jog nem az ember személyiségéből fakadó, abszolút szerkezetű, hanem relatív szerkezetű jog, amely törvényi felhatalmazás alapján és a büntetőeljárásban illeti meg a személyeket. A másodfokú bíróság a felperes által kifogásolt közlések tekintetében a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdése alapján a jó hírnév sérelmét nem találta megállapíthatónak. Kifejtette, hogy az I. rendű alperes részéről az a közlés, hogy szerencsére már nem tudható meg, végrehajtotta volna-e a tervezett emberölést, nem hordoz olyan többletjelentést, hogy a felperes ténylegesen el is követte a cselekményt. Az I. rendű alperes a véleményét fogalmazta meg, amely a jó hírnév

sérelmét nem teszi megállapíthatóvá, a közlés többi része pedig a vádirattól nem tér el. A vádirat szerint a felperes a tervezett cselekményét „Nagy tett”-nek nevezte, továbbá a bűnösségét alátámasztó bizonyítékok között szerepel az internetes megjelenésre való hivatkozás. A sérelmezett közlés a vádiratban foglaltak elemzését, értékelését tartalmazza, anélkül azonban, hogy azon túlmutató tényállításokat tenne. A II. rendű alperes műsorvezetője hangsúlyozottan a felderíthetőség oldaláról közelítve a témát utalt a felperes esetére, jelezve egyúttal, hogy a felperes állítólag az emberölés előkészületének büntettét követte el. Külön kiemelte, hogy az ügy még bírósági szakban van. A műsorvezető az állítólag kifejezés használatával utalt arra, hogy véleményét fejezi ki a cselekmény elkövetésével kapcsolatban, annak közlésével pedig, hogy már bírósági szakban van az ügy, kitűnik, hogy bár a felperes ellen folyó büntetőeljárás a vádemelésig eljutott, a bűnösség jogerős megállapítására még nem került sor. Ezzel a műsorvezető egyértelművé tette a nézők számára, hogy még csak az ügyészség állítja a vádiratban a felperes terhére rótt cselekményt. A médiaszolgáltatónak nem kötelessége, hogy egy vádirat tartalmának érintésekor a vádlott védekezésének részleteiről is beszámoljon. A műsorvezetőnek az a közlése, mely szerint állítólag arra készült, hogy bizonyos cselekményt el fog követni, tartalmilag éppen azt jelenti, hogy előkészületi cselekmény volt a vád tárgya, így nem tulajdonítható a felperes által állított jelentés a kifogásolt szövegrészeknek. Mindezekre tekintettel a személyhez fűződő jog megsértésének megállapíthatósága hiányában a jogerős ítélet a keresetet elutasította.

A jogerős ítélet ellen jogszabálysértésre hivatkozással a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, annak hatályon kívül helyezése és a keresetének való helyt adás érdekében. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet alaptalannak találta. Ítéletének indokolása szerint a perben sérelmezett közlések szövegösszefüggésben való vizsgálata alapján helytállóan jutottak az eljáró bíróságok a felperesről a perbeli műsorban elhangzottak kapcsán arra a következtetésre, hogy egyértelműen egy folyamatban lévő büntetőeljárásban a vád tárgyává tett cselekménnyel kapcsolatban került a felperes személye a műsor fő témájával összefüggésben megemlítésre. Ebből következően a néző számára is nyilvánvaló volt, hogy a felperes bűnösségét jogerős bírósági ítélet még nem állapította meg. A kifogásolt közlések és a vádirat tartalmának összevetése alapján pedig az is megállapítható, hogy a nyilatkozatok a vádiratban feltárt tényeken alapulnak, illetve azokból levont következtetést, véleményt tartalmaznak. Önmagában az, hogy az I. rendű alperesnek a vádiratban szereplő tények alapján az a véleménye, hogy ha a felperes letartóztatására idő előtt nem kerül sor, a tervezett cselekményét elkövette volna, még ha téves is, a jogsértés megállapítására nem ad alapot. Összességében a perbeli műsorban az I. rendű alperes – mint a témához értő szakember – és a műsorvezető egy közérdeklődésre számot tartó témában fejtették ki aggályaikat, véleményüket a magányos löfegyveres elkövetők jelenségéről és a felderítés, megelőzés problematikájáról, melynek keretében a témával összefüggésben csupán egy, hazai példaként említették a felperessel szemben folyamatban lévő büntetőeljárás tárgyát képező cselekményt. A felperes tervezett cselekménye kapcsán a műsorvezető és a riportalany a néző számára is érthetően, a büntetőeljárás akkori állásának megfelelő-

en, a vádirat tartalmi körén belül maradvá fejtették ki a véleményüket. A jogerős ítélet helytállóan fejtette ki, hogy az ártatlanság védelme nem az egyén személyiségéhez tapadó érték, hanem alapvetően a büntetőeljárásban vagy más hatósági eljárásban érvényesülő garanciális szabály. Ezért az ártatlanság védelmének megsértése alapvetően az adott eljárásban, illetve valamely konkrét személyiségi jog megsértésén keresztül szankcionálható. Az adott esetben a felperes az ártatlanság védelmének megsértése körében valótlan tény állításával, illetve valós tény hamis színben való feltüntetésével a büntetőeljárás jogerős befejezését megelőzően a bűnösségére vonatkozó közléseket kifogásolta, amelyek tartalmuk szerint a jó hírnév sérelmének felelnek meg. A fentiekben kifejtettek alapján azonban ezen az alapon a jogsértés nem volt megállapítható (a Kúria Pfv.IV.20.344/2016/6. számú ítélete).

A jogorvoslat-hoz való jog [az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése] érvényesülését a Kúria egy pótmagánvádas büntetőügyben vizsgálta.

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla fellebbezést elkésettség miatt elutasító végzését hatályon kívül helyezte, és az ítéltáblát a joghatályos fellebbezés elbírálására utasította arra tekintettel, hogy a pótmagánvádló jogi képviselőjének fellebbezése nem késett el. A Kúria végzésének indokolásában a pótmagánvádló jogi képviselőjének fellebbezési jogosultságát illetően kifejtette, hogy a Kúria Büntető Kollégiuma BKv 90. számú véleményének III/7. pontja valóban azt tartalmazza, miszerint a pótmagánvádló jogi képviselőjének nincs önálló fellebbezési joga a pótmagánvádas eljárásban, időközben azonban az Alkotmánybíróság 14/2015. (V. 26.) AB határozatában megállapította, hogy a Be. 56. § (4) bekezdése és a Be. 324. § (1) bekezdésének c) pontja együttes alkalmazása során az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdéséből, a jogorvoslat-hoz való jogból eredő alkotmányos követelmény, hogy a pótmagánvádas eljárásban a pótmagánvádló szabályszerű meghatalmazással rendelkező jogi képviselőjének a képviseleti jogosultsága az eljárás egészére kiterjed, illetve a képviselet jogkörének a bíróságok irányában történő korlátozása annyiban hatályos, amennyiben a korlátozás a meghatalmazásból kitűnik, ezért a pótmagánvádas eljárásban a pótmagánvádló szabályszerű meghatalmazással rendelkező jogi képviselőjének a vádlói szerepkörben eljáró pótmagánvádló nevében tett és a meghatalmazás kereteit túl nem lépő nyilatkozatát – további feltétel megkövetelése nélkül – a pótmagánvádló képviseletében benyújtott jognyilatkozatnak kell értékelni (a Kúria Bpkf.I.712/2016/2. számú végzése).